

Ministerie van Justitie
 DBOB/DIV/OAB/AL-OD

Dossier _____

Datum 26 JAN. 2009

Nummer 04/5585105

Ambt _____

Antwerpen 29/01

**Nederlandse Vereniging
 voor Rechtspraak**

De minister van Justitie
 Mr. E.M.H. Hirsch Ballin
 Postbus 20301
 2500 GH Den Haag

Door Reg. DSC kopie gemaakt
 DW/AV

S
7/11

Datum: 16 januari 2009
 Ons kenmerk: B2.1.9./1644/HD
 Onderwerp: Wijziging DNA-wetgeving

Geachte heer Hirsch Ballin,

De NVvR heeft kennis genomen van het wetsvoorstel DNA en geconstateerd dat met veel van de reeds bij brief van 25 september 2007 gedane suggesties en opmerkingen in het wetsvoorstel rekening is gehouden. Wel valt op dat niet naar de adviezen wordt verwezen en derhalve niet direct duidelijk is hoe deze adviezen zijn verwerkt.

Lezing van het wetsvoorstel leert echter dat met betrekking tot de introductie van DNA-verwantschapsonderzoek gekozen is voor een zorgvuldige inbedding waarmee tegemoet is gekomen aan de eerder door de NVvR geuite bezwaren.

Reeds in de aanhef wordt uiteengezet dat er bij het wetsvoorstel voor is gekozen om DNA-onderzoek op verzoek van het slachtoffer vooralsnog niet mogelijk te maken via dit wetsvoorstel, maar dat dit later aan de orde zal komen in de voorstellen met betrekking tot de positie van het slachtoffer ten opzichte van de toepassing van dwangmiddelen. De NVvR had opname van deze vorm van DNA-onderzoek in haar eerdere reactie op de nota afgeraden.

Aan de vragen die de NVvR had gesteld over beperking tot ras/geslacht terzake van de uiterlijke kenmerken van het slachtoffer is tegemoetgekomen op pagina 15 en de vraag of de DNA-profielen mogen worden opgeslagen wordt zo te zien bevestigend beantwoord.

Hoewel de NVvR de nodige bezwaren had tegen het oprekken van het onderzoekscriterium lijkt hiertoe echter wel gekozen te worden, gelet op de voorgestelde artikelen 151 a, d, e en 195 f en g Sv alsmede gezien hetgeen hieromtrent wordt opgemerkt in de memorie van toelichting op pagina 4, 7, 15 en 19. De NVvR verwijst op dit punt naar de eerder uiteengezette bezwaren in de reactie op de nota van september 2007 en ziet geen redenen om daarvan af te wijken.

Tenslotte zijn de NVvR nog een aantal zaken opgevallen. Zo wordt in het wetsvoorstel gesproken over twee typen DNA-onderzoek: het klassieke DNA-onderzoek en het DNA-onderzoek om uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van een onbekende verdachte vast te stellen. Het klassieke DNA-onderzoek wordt daarbij omschreven als de vergelijking tussen een DNA-profiel van een verdachte of een veroordeelde met de DNA-profielen die in de DNA-databank zijn opgeslagen. De NVvR merkt hierover op dat de veroordeelde zijn celmateriaal afstaat en dat daaraan een DNA-onderzoek wordt verricht op basis van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden. Het Wetboek van Strafvordering biedt derhalve geen wettelijke basis voor de afname van celmateriaal bij veroordeelden en is het dus niet geregeld in het wetboek van strafvordering. De memorie van toelichting is op dit punt dus niet duidelijk c.q. geheel juist.

Voor wat betreft de omschrijving van klassiek DNA-onderzoek geldt dat deze wellicht iets kan worden aangescherpt. Klassiek DNA-onderzoek betreft het onderzoek waarbij het DNA-profiel van een verdachte of veroordeelde wordt vergeleken met de DNA-profielen in de DNA databank en/of met de (partiële) DNA-profielen vervaardigd van celmateriaal op sporendragers die op een plaats delict in beslag zijn genomen. Volgens de memorie van toelichting gaat het hierbij om een zogenaamde 'hit-no-hit' vergelijking. Dit lijkt te beperkt, aangezien het klassieke DNA-onderzoek meer omvat dan alleen de databankvergelijking. In dit verband lijkt het match-no-

↳ DW

match principe meer recht te doen aan het eigenlijke onderzoek dat plaatsvindt, aangezien aan de hand van de resultaten of vanwege de onvolledigheid van bepaalde DNA-profielen soms meer specialistische (vervolg)onderzoek kan plaatsvinden overeenkomstig het bepaalde in artikel 151a Sr (respectievelijk 195a Sr), zoals bijvoorbeeld of het DNA-profiel van de verdachte of het slachtoffer voorkomt in een zogenaamd mengprofiel.

De NVvR heeft voorts nog een vraag over de nieuwe bevoegdheid van de hulpofficier van justitie. Deze is thans omschreven als de bevoegdheid om onderzoek te bevelen aan celmateriaal van de onbekende verdachte. Het is echter niet altijd eenvoudig om te bepalen of celmateriaal (op een bepaalde sporendrager) op zichzelf een dadergerelateerd spoor is. Neem bijvoorbeeld een sigarettenpeuk voor de achterdeur van een woning waar werd ingebroken. Het is zonder meer de moeite om een dergelijke sporendrager in te zenden voor DNA-onderzoek. Maar het zou natuurlijk ook kunnen zijn dat de betreffende peuk daar is achtergelaten door de melkboer die een dag eerder, net als elke week, zijn bestelling aan de achterdeur heeft geleverd. De NVvR acht de gebruikte terminologie enigszins verwarrend en acht het beter om te omschrijven wat feitelijk wordt bevolen: DNA-onderzoek aan veiliggesteld celmateriaal of aan veiliggestelde sporendragers waarvan wordt vermoed dat daarin of daarop celmateriaal aanwezig is.

Ten aanzien van de koppeling met het begrip onbekende dader is het de NVvR niet duidelijk geworden waarom voor deze beperking is gekozen. Het gaat immers enkel om het DNA-onderzoek aan op een plaats delict veiliggesteld celmateriaal (al dan niet afkomstig van een sporendrager). De NVvR ziet geen duidelijke reden om de bevoegdheid tot het inzenden van – kort gezegd – sporen te beperken tot gevallen waarin de verdachte niet bekend is. De sporen bestaan immers onafhankelijk van de wil van een eventuele verdachte. Ze zijn rechtmatig verkregen en het is daarom ook volledig rechtmatig deze voor DNA-onderzoek aan het NFI te zenden. De sporen komen zo ook in de DNA Databank. Dat zou mogelijk al een 'hit' kunnen opleveren (al dan niet op de reeds bekende verdachte). Het valt niet in te zien dat een hulpofficier niet bevoegd zou moeten zijn om sporen in te zenden aan het NFI als er een verdachte bekend is. Want hij beslist daarmee in het geheel niet over een eventueel DNA-onderzoek jegens die verdachte. Dat dient de Officier van Justitie te doen, onder de daarvoor geldende voorwaarden. Enkel indien het DNA-profiel van die verdachte al eerder in de DNA databank is opgenomen, zal dat achterwege kunnen blijven als diens profiel overeenkomt met dat uit de sporen. Daarmee zijn in dat geval in het geheel geen rechten van de verdachte geschonden. Sterker nog: dat is juist een van de redenen om veroordeelden te onderwerpen aan een DNA-onderzoek en hun profielen op te nemen. Op dit punt zou de NVvR dan ook graag een nadere toelichting zien.

Ten slotte heeft de NVvR nog een opmerking van tekstuele aard. Op de eerste bladzijde onder Inleiding staat halverwege het tweede tekstblok: "Het tweede type DNA-onderzoek (...) is gericht op het vaststellen van uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van de onbekende verdachte ofwel sporenmateriaal". Het woordje "ofwel" lijkt de lading niet te dekken. Wellicht is het beter dit te vervangen door: "middels DNA-onderzoek aan (ogenschijnlijk) dadergerelateerd sporenmateriaal".

Voor het overige handhaaft de NVvR hetgeen zij reeds eerder in genoemde reactie op de nota 'Verkenning DNA-onderzoek in strafzaken vanuit wetgeving- en juridisch perspectief' van 25 september 2007 uiteen heeft gezet.

Namens het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
de Wetenschappelijke Commissie,

F.F. Langemeijer,
voorzitter

